

Quia umbilici
vena & arte-
ria con-
iunguntur.

Umbilici ue-
nae ductus.

Arteriarum di-
uisio.

Umbilici ue-
nae arteria-
rumque usus.

UN QUINTO libro organa foetus peculiaria persequitur, illum tri-
bus tunicis seu inuolucris in utero inuolui contineri audies, quorum ex-
timum Graeci *chorion*, Latini uero secundinam & secundas, interdum &
loculos, uti & ipsum uterum, appellant. In hoc quum infans utero geritur,
uenerum arteriarumque in uteri fundum pertinentium fines terminantur,
ac uelut in nouas uenas arteriasque cessant, quae numerosissima ramorum
serie in extremum illud inuolucrum digeruntur. Venae haec ac arteriae ex infi-
nita propemodum ramorum serie sensim in pauciores colliguntur, ac mutuo coeunt, uenae
quidem uenis, arteriae autem arterijs semper unitae. Ex his ramis rursus inuicem coeuntibus gran-
diores paucioresque tantisper constituuntur, donec tandem omnes uenae in duas finiatur uenas, &
arteriae item in totidem arterias. Venae ac arteriae ad hunc modum ex secundina collectae, reli-
quas duas foetum inuoluentes tunicas penetrant, quae etiam a uenis ramulos per illarum mem-
braneum corpus excurrentes mutantur. Quum uero uenae ad umbilicum usque prorepere,
mox in unam coeunt uenam: imò subinde etiam una tantum uisitur uena, simulatque a secun-
dina abscedit. Haec umbilicum ingressa peritonaeo adnectitur, & sursum conscendens paruae
iecoris scissurae inferitur, quae dextrum mucronatae cartilaginis latus, in anteriori iecoris sede
hominibus habetur, & foraminis cuiusdam aut meatus modo hanc umbilici assumit uenam,
eamque per iecoris substantiam uersus cauum iecoris sedem deducit, non procul a portae uenae
caudicis exortu. Atque id sedulo inter secandum uenit expendendum, ne si obiter primum ue-
nae in iecur ingressum species, illam inter gibbum cauumque iecoris medium inferi existimes, &
non accurate id iecoris foramen in homine (cui id priuatim obtigit) expendas. Nonnullis ani-
malibus, ut catulis, unus aliquando & alter ramus in mesenterij centrum, ab hac uena prius
quam iecur contingit, porrigitur. Quod propter quaedam Galeni loca in libro de Foetus for-
matione, ubi is iecur ante cor, ex huius uenae ductu formari astringit, non segniter animaduerti
uelim. Arteriae autem umbilico inferatae deorsum ad uesicae fundi latera porrectae, ramis ma-
gnae arteriae post praecipuam supra os sacrum arteriae diuisionem continuantur. Arteriae enim
umbilicum ingredientibus, illis magnae arteriae propaginibus uniuntur, quas per pubis ossium
foramina in crura descendere docebimus. Umbilici uenae beneficio foetus enutritur, & arte-
riarum munere ipsius insitus calor reficitur. Caeterum quando infans nascitur, haec uasa simul
cum meatu quo ex uesica inter intimum & secundum foetus inuolucrum, illius urina effertur,
ab obstetricibus iuxta uentrem praescinduntur, bruta autem animalia dentibus abruptunt
in uolucra foetus plerumque deglutientia. Quod horum uasorum in corpore adhuc reliquum est
temporis successu exarefcit, membraneumque prorsus redditum, instar funis suam cavitatem
deperdit. Qua autem sectionis ratione haec non modo in foetum, sed & senum anatome ob-
serues, in quinto libro ubi nutritionis generationisque organorum sectionem persequar, proli-
xe audies. Ne uero uenae in absolutis hominibus a nobis praetermissam quis arbitraretur, hic
umbilici uenae quemadmodum in illis apparet, meminisse uolui. Ab umbilico igitur ad iecur
uena exporrigitur, quae iecori, quemadmodum diximus, inferitur. Atque haec omnia in ali-
quandiu natis arida ac ueluti neruea, multoque adipe obducta uisuntur, in foetibus uero ab alijs
uenis nihil uariant. Nunc itaque tempestiuum erit magnae arteriae distributionem aggredi. Venae
enim arterialis sermonem tantisper intermittam, donec simul arteriam uenalem pertractare, inte-
grum erit, quippe operae premium est, sermonem utriusque communem instituere.

TOTIVS MAGNAE ARTERIAE DELINEATIO- NIS, QVAM SEQVENS PAGINA PROPONIT, characterum Index.

ARTERIAE magna ex sinistro cordis sinu exortus, quam Aristoteles *dogrui*
uocauit, eo quod neruosam ipsius partem, uel in mortuis conspici posse diceret, instar uaginae
fortassis quam Macedones *dogrui* uocant. Verum Aristoteles hanc cum caua comparans,
ipsam minorem uenam nuncupauit. Alij Graecorum uocant eam *uysiw*, alij simpliciter *uysiw*,
alij *dogrui*, nos magnam dicimus arteriam. Nonnulli rursus uenam uocarunt, quo san-
guis impetu per corpus diffusus ducitur. Quidam Arabum interpretes audacem uenam, alij
neruum pulsatilem uocant. Verum eorum uoces temporum iniuria omnes corruptae leguntur,
quemadmodum apud Haly interpretem, qui habet, eam Aristoteli aurithiam uocari. Quam-
uis interim in hebraicis Arabum interpretibus, omnia fere partium nomina ex Graecis ita cor-
rupta legantur, ut nostrae aetatis medici ea sonant.

B, B Duae

INTEGRA TO ARTERIAE AB tibus liberæ delineatio, duobus bus communis.

